

Voorwoord

Voorwoord

Wat hebben we bereikt voor onze inwoners en ondernemers, samen met onze maatschappelijke partners? Wat hebben we gedaan om onze stad nog socialer, duurzamer en groener te maken? Hoe werken we aan urgente maatschappelijke opgaves, zoals de woningnood, energietransitie of (kansen)ongelijkheid? Voor u liggen de jaarstukken 2022. Hierin vindt u onze resultaten, cijfers en onderbouwingen per programma.\

Wij investeren in de stad, Wageningen aantrekkelijk.

De militaire invasie van Rusland in Oekraïne begon op 24 februari 2022. Dit bracht een vluchtelingenstroom op gang. Ook onze gemeente heeft razendsnel gehandeld: we bieden noodhulp en opvang aan ongeveer 180 vluchtelingen uit Oekraïne. Dat doen we naast opvang van andere vluchtelingen die dit jaar is opgeschaald van 650 naar 772 opvangplekken.

Op 16 maart 2022 vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Een maand later trad het nieuwe college van burgemeester en wethouders aan. In het coalitieakkoord spraken we af om ons met name te richten op de uitvoering van plannen en visies die eerder gemaakt zijn. Daarbij willen we onze inwoners en maatschappelijke partners nauw betrekken. Ook hebben we op negen thema's ambitieuze doelstellingen geformuleerd voor een socialer, duurzamer en groener Wageningen. Met trots presenteren we de stappen die we vorig jaar hebben gezet per thema uit het coalitieakkoord.

Veel leesplezier!

College van burgemeester en wethouders gemeente Wageningen

Belangrijke thema's waaraan wij aandacht geven

Thema 1: Diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid (DIG)

In een diverse en inclusieve stad én eigen organisatie kan iedereen zichzelf zijn ongeacht gender, etniciteit, seksuele voorkeur, beperking, religie, klasse, opleiding, leeftijd of neurodiversiteit (zoals dyslexie, hoogbegaafdheid of autisme). In 2022 hebben we onze ambitie vertaald naar doelen en inspanningen voor de stad en eigen organisatie. Samen met medewerkers, inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partners zetten we in op twee sporen. Spoor 1 gaat over inzicht, koers en keuzes over intern DIG-beleid voor onze organisatie: een spiegel van buiten. Doel hiervan is om een voorbeeld te zijn voor partners in de stad. Spoor 2 gaat over het komen tot een meerjarige programmatische aanpak voor de stad met een passende rol en inzet van de gemeente daarin.

Thema 2: Armoede en problemen door schulden en dezelfde kansen

In 2022 hebben we ingezet op het bestrijden van armoede en schuldenproblematiek, het vergroten van kansengelijkheid van onze inwoners en de mogelijkheid om gezond op te groeien. Terugkijkend op 2022 kenmerkt het jaar zich door de hoge inflatie en de explosieve stijging van de energiekosten. Deze ontwikkelingen maakten dat bestaansonzekerheid en dreigende schuldenproblematiek voor een groep Wageningers de harde realiteit werd.

Het Rijk heeft de gemeenten belast met de uitvoering van de energietoeslag. Daarmee konden de lagere inkomens een vast bedrag aan ondersteuning ontvangen. Gedurende het hele jaar zijn we bezig geweest met de in- en uitvoering van deze regeling met ons huidige minimabeleid als uitgangspunt. Omdat we zagen dat de problemen zich niet beperkten tot lage inkomens en de energietoeslag (te) ongericht was, hebben we in de tweede helft van 2022 de Wageningse Warmtetoeslag ontwikkeld. Met oog voor maatwerk, de menselijke maat.

Thema 3: Bouwen en wonen

We hebben afspraken gemaakt met de Rijksoverheid en de provincie Gelderland over de bijdrage van Wageningen aan de nationale woningbouwopgave. In de Woondeal regio Foodvalley staan onze afspraken over het aantal te bouwen woningen en het aandeel betaalbare woningen. Basis hiervoor vormen de kaders uit de woningmarktstrategie en het raadsbesluit over het locatieonderzoek, met de daarin opgenomen woningbouwopgave van 3.000 woningen tot 2030.

Voor een deel van deze woningen zijn al plannen in ontwikkeling, daarnaast doen we onderzoek naar aanvullende locaties voor nieuwbouw om de totale opgave van 3.000 woningen te kunnen realiseren.

De realisatie van betaalbare woningen blijft aandacht vragen. Woningen worden steeds duurder, door onder andere toenemende bouwkosten en ambities uit andere beleidsvelden zoals stikstof. Dit speelt niet alleen in Wageningen, maar in het hele land.

Eind 2022 zijn we gestart met het opstellen van een Uitvoeringsstrategie woningbouw. Hierin staan concrete stappen hoe we sneller nieuwe woningen kunnen gaan bouwen.

Thema 4: Economie

We versterken de samenwerking met ondernemers. Daarom is in juni 2022 een accountmanager voor bedrijven gestart. Hij is de spil in het contact tussen ondernemers en de gemeente. Zo helpt hij bijvoorbeeld met het regelen van zaken, het vinden van de juiste locatie in Wageningen of het in contact brengen met de juiste personen. Wij hebben in 2022 extra budget vrij gemaakt om Wageningen aantrekkelijk te maken. Dit geld wordt onder andere besteed aan het versterken van de historische beleving van de stad.

De website <https://www.wageningen.nl/ondernemers/> is vernieuwd. Daardoor vinden ondernemers nog makkelijker relevante informatie. Sinds november 2022 maken we een nieuwsbrief Economie. Hierin informeren we ondernemers over actualiteiten en nieuwe regelgeving.

Wekelijks voeren we gesprekken met ondernemers over het vestigingsklimaat en werkplekken voor mensen die zelf minder goed aan een baan kunnen komen. Het college van B&W is ook gestart met werkbezoeken aan ondernemers in Wageningen. Tot slot zijn we een actieve partner van het Fieldlab circulair in de regio, waaraan ook Wageningse circulaire ondernemers deelnemen.

Thema 5: Cultuur en sport

Eind 2021 is een coördinator naschoolse cultuureducatie gestart. Dit was één van de afspraken uit het Cultuur Actie Plan. In 2022 organiseerde deze coördinator onder andere een naschools aanbod op 7 scholen en BSO's (onder de naam EIGENWIJZER). Zo hebben meer kinderen de kans gekregen om hun culturele interesses en bagage te ontwikkelen.

Voor de herijking van ons sportbeleid zijn drie onderzoeken uitgevoerd door het Mulier Instituut. In 2023 nemen we een besluit over nieuw sportbeleid op basis van deze resultaten.

Thema 6: Klimaatadaptatie, energietransitie biodiversiteit en groene stad

In 2022 hebben we weer belangrijke stappen gezet naar een klimaatneutrale gemeente. De vastgestelde zes sporen uit de Routekaart Wageningen Klimaatneutraal 2030-2040 is in 2022 vastgesteld en bepalen onze koers voor de komende jaren.

83% van de inwoners van de Benedenbuurt wil worden aangesloten op het warmtenet, een belangrijke mijlpaal voor de warmtetransitie.

Inwoners en ondernemers hebben meer dan ooit gebruik gemaakt van duurzaamheidsleningen en bespaaracties voor energie. Met behulp van o.a. subsidieregelingen stimuleren we inwoners ook om hun tuin te vergroenen en om regenwater af te koppelen. Nieuw in 2022 was de inzet van de 'Klimaatkeet', waar inwoners terecht kunnen voor advies om hun tuin klimaatbestendig in te richten.

Voor nieuwbouwprojecten met meer dan 5 woningen maken we met de projectontwikkelaar afspraken over energie, circulariteit, natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen. Deze afspraken leggen we vast in een Duurzaamheidsprofiel.

De ontwikkeling van zonneparken en onderzoek naar windmolens gaat door. Intussen stijgt het aantal zonnepanelen op daken fors. Tot slot werken we aan een biodiversiteitsplan.

Thema 7: Vervoer

Iedereen moet zich op een comfortabele en veilige manier kunnen verplaatsen. Daarom is een goede en veilige infrastructuur belangrijk. In 2022 hebben we het fietspad Hoevestein verbreed, de fietsoversteek van de Diedenweg-zuid aangepast en zijn gestart met de voorbereidingen voor de Snelle Fietsroute Ede - Wageningen.

Goede openbaarvervoervoorzieningen vinden we belangrijk voor de bereikbaarheid van Wageningen. Met de regio en regiogemeenten werken we samen aan het op niveau houden van het openbaar vervoer. Zo zijn de meeste buslijnen met dezelfde dienstregeling blijven rijden. Ook

stimuleren we het gebruik van deelauto's. Dat heeft geleid tot een toename van het aantal deelauto's in onze gemeente.

Thema 8: Binnenstad

Samen met ondernemers en de Stichting Ondernemingsfonds Wageningen (SOW) werken we aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van de binnenstad. Zo hebben we samen een jaarprogramma met activiteiten opgesteld en hebben we de website <https://www.proefwageningen.nl/> vernieuwd.

We willen het erfgoed in de binnenstad versterken. Daarom zijn we gestart met de planvorming over de Stadsgracht en Vrijheidskwartier. Ook hebben we bomen aangeplant op het parkeerterrein Gerdestraat.

Thema 9: Democratische vernieuwing

We gebruiken de kennis en kunde van Wageningers voor het verbeteren van hoe we beleid maken, besluiten nemen en uitvoeren. We betrekken hen op vernieuwende manieren, ontwikkelen hulpmiddelen en doen experimenten. Een voorbeeld is het participatieproces om te komen tot een toekomstvisie op de bebouwde kom in 2045 (koersdocument). Om ideeën op te halen in de stad, gebruikten we vragenlijsten, stonden met een fietskar op straat, en organiseerden we bijeenkomsten.

Sinds de zomer van 2020 hebben we een speciale website om onze inwoners online te laten meedenken en meedoen: www.stemvan.wageningen.nl. Dit digitale platform is een middel om iedereen een stem te geven. Een meetbaar doel was om minimaal 300 deelnemers te krijgen die meedenken. Dat is zeker gelukt: er zijn nu al meer dan 1200 geregistreerde deelnemers.

We schrijven zo voor mogelijk op B1-niveau voor onze inwoners. Dit is een leesniveau dat 80% van de lezers begrijpt. Nieuwe brieven aan inwoners worden met een speciaal digitaal hulpmiddel beoordeeld of ze geschreven zijn op B1-niveau. Ook e-mails aan inwoners worden op dit niveau geschreven. Ook hiervoor is een digitaal hulpmiddel ontwikkeld.